

یونس نبی

پیشگفتار

کتاب یونس نبی دَ باره پایتختِ آشور آسته که خُدا نَمیخواست اُو مَمَلکت بخاطرِ گناهِ خُو نابُود شُنه. امزی خاطر خُدا یونس پیغمبر ره دَ پیش ازوا ریی کد تا اونا ره بلده توبه کدو دعوت کنه. لیکن ازی که اُو مَمَلکت دُشمنونِ بنی اسرائیل بُود، یونس پیغمبر از امرِ خُدا سرکشی کد و میخواست از شی دُوتا کنه. ولے خُداوند واقعها ره هِدایت کد تا آخرکار یونس امرِ خُدا ره قبول کده دَ نینوا پایتختِ آشور رفت و پیغامِ خُدا ره دَ اُونجی اعلان کد. وختی مردمِ نینوا از پیغامِ خُدا اطاعت کده توبه کد، خُدا شارِ نینوا ره نابُود نکد. امزی خاطر یونس قار شُده قد خُدا جَر-و-بَحْث مُوکد. اوخته خُدا یونس ره نشو دد که نَتنها بنی اسرائیل، بلکه پگِ مردمِ وختی از گناههای خُو توبه کُنه، گناههای شی بخشیده مُوشه و خُدا اونا ره قبول مُونه، چُون خُدا پگِ مردمِ دُنیا دوست دَره.

طبقه-بندی موضوعها

نافرمانی یونس پیغمبر (۱:۱)

دُعای یونس (۲:۱)

إِطَاعَتِ یونس (۳:۱)

قارِ یونس و لُطْفِ خُداوند (۴:۱)

نافرمانی یونس پیغمبر

۱ کلام خُداوند دَ یونس باچه اَمیتای نازل شده گُفت: ۲ ”باله شو، دَ نینوا، دَمزُو شارِ کُته بورُو و دَ خِلافِ مردُم شی جار بَزَن، چراکه شرارتِ ازوا دَ حُضور مه باله اَمده.“

۳ لیکن یونس باله شد که از حُضور خُداوند سُون شارِ تَرشیش دُوتا کنه. اوخته اُو دَ بندرِ یافا رفته یگ کشتی ره پیدا کد که سُون تَرشیش مورفت. اُو

کِرای کِشتی ره دده د کِشتی سوار شد تا قد ازوا سون ترشیش بوره و از
حُضور خُداوند دُور بَشه.

④ مگم خُداوند یگ باد توند ره د بِله دریا رِبی کد و دریا سخت طوفانی
شد، د اندازه که قریب بود که کِشتی میده شنه. ⑤ کِشتیوانا ترس خورد و
هر کدم شی د پیش خُدای خُو داد-و-فریاد کد و اونا بار کِشتی ره د منه دریا
پورته کد تا کِشتی ره سُبک کنه.

دمزو غیت یونس د تینه حصه کِشتی تاه شدد و دراز کشیده سخت خاو
رفتند. ⑥ اوخته مسؤل کِشتی د دیر ازو رفت و دز شی گفت: ”تو ره چی
شده که ای رقم خاو کده؟ باله شو و د پیش خُدای خُو داد-و-فریاد کو! شاید
خُدای تو مو ره یاد کنه و مو از بین نروی.“

⑦ کِشتیوانا قد یگدیگه خو گفت: ”بیید پشک پورته کنی تا معلوم شنه
که ای بلا از خاطر کی د سر مو آمده.“ پس اونا پشک اندخت و پشک د نام
یونس بر شد. ⑧ اوخته اونا از شی پُرسان کد: ”دز مو بگی که امی بلا از
خاطر کی د سر ازمو آمده؟ تو چی کاره آستی؟ از کجا آمده؟ و از کدم مردم
آستی؟“

٩ یونس دزوا گُفت: ”ما عبرانی آسْتُم و خُداوند، خُدای آسمونا ره پرستش مُونم، خُدای ره که دریا و خُشکی ره خَلق کده.“

١٠ اونا غدر ترس خورد و از شی پُرسان کد: ”چرا امی کار ره کدی؟“ چُون اونا میدنست که یونس از حُضورِ خُداوند دوتا کده، چراکه او قد ازوا نقل کده بُود.

١١ د حالیکه طوفان د بِلِه دریا کلو شُده مورفت، اونا از یونس پُرسان کده گُفت: ”مو د حق تُو چیز کار کُنی تا دریا بلده مو آرام شُنه؟“

١٢ یونس دزوا گُفت: ”مره باله کده د دریا پورته کُنید و دریا بلده شُمو آرام موشه؛ چُون ما میدنم که ای طوفان سخت از خاطر ازمه د سر شُمو آمده.“

١٣ کشتیوانا سخت کوشش کد که کشتی ره سون خُشکی بُره، مگم نتنست، چراکه دریا دیگه ام د خِلاف ازوا طوفانی موشد. ١٤ اوخته اونا د پیش خُداوند داد-و-فریاد کده گُفت: ”ای خُداوند، نیل که از خاطر زندگی امزی آدم مو از بین بوری و خُونِ بے گناه ره د گردون مو نکو، چُون تُو، ای

خُداوند، هر کاری که بخواهی انجام میدی. ” ۱۵ پس اونا یونس ره باله کده دَ دریا آندخت و خشمِ دریا آرام شد. ۱۶ اوخته کشتیوانا از خُداوند کلو ترس خورد و بلده خُداوند قُربانی تقدیم کده دَ گردون خُو نذر گرفت.

۱۷ دَمزُو غَیت خُداوند یگ ماهی کته ره رَبی کد که او یونس ره قُورت کد و یونس سه شاو و سه روز دَ کوره ماهی مند.

دُعای یونس

۲ ۱ اوخته یونس از منه کوره ماهی دَ پیش خُداوند دُعا کده ۲
گفت:

” دَ وختِ مُشکلات خُو خُداوند ره کُوی کدُم

و اُو دَ داد مه رسید؛

از کوره عالم مُردهها ناله-و-فریاد کدُم، آی خُداوند

و تُو آواز مَرِه شَنِیدی.

تُو مَرِه دَ چُقُوری دَ دِلِ دریاها پورته کدی ^(۳)

و سیل گرد مَرِه گِرِفت؛

تمام طُغیانِ آوها و جلیپه‌های تُو از سر مه تیر شد.

ما قد خُو کُفتم، ^(۴)

ما از نظر تُو اُفتدیم

چَطور مِیتنم که خانه مُقَدَّس تُو ره بسم بِنِگرم؟

آوها مَرِه پوشند دَ اندازه که جان مَرِه بَگیره، ^(۵)

عَوُچی مَرِه گرد گیره کد و

علف‌های دریا دَ گردِ سر مه پیچ خورد.

٦ تا بُنیادِ کوه‌ها تاه رفتُم

و زمی بلده همیشه مره دَ بندهای خو گرفت.

لیکن تُو، آی خُداوند، خُدای مه، زندگی مره از چُقُوری بُر کدی.

٧ وختیکه جان مه دَ و جُود مه بیحال شد،

آی خُداوند، ما تُو ره یاد کدُم؛

اوخته دُعای مه دَ پیش تُو دَ خانه مُقدَّس تُو رسید.

٨ کسای که بُت‌های باطل ره پرستش مونه،

اونا وفاداری خو ره ایله موكنه،

٩ لیکن ما قد آوازِ شکرگزاری بلده تُو قربانی مونم

و نذر خو ره ادا مونم.

نجات از طرفِ خداوند آسته.

۱۰) اوخته خداوند د ماهی امر کد و ماهی یونس ره د خشکی قی کد.

إِطَاعَتِ يُونُسَ

۳) ۱) اوخته کلامِ خداوند دَفِعَه دَوْم د یونس نازل شده گُفت: ۲) ”باله شو، د نینوا، دَمَزُو شارِ کټه بورُو و پیغامی ره که ما دز تُو موگم، د اُونجی جار بزن!“

۳) ۳) اوخته یونس باله شد و د مُطابِقِ امرِ خداوند د نینوا رفت. نینوا یگ شارِ غدر کټه بُود که سیه روز پیده روی کار دشت. ۴) یونس د شار داخل شده یگ روز پیده روی کد و جار زده گُفت: ”بعد از چل روز نینوا سرنگون موشه!“

۵) ۵) مردم نینوا د خدا ایمان آورد و روزه اعلان کده پگ شی از ریزه تا کټه پلاس پوشید.

⑥ وختیکه پادشاه نینوا ازی توره خبر شد، او از تخت خو باله شده چین پادشاهی ره از جان خو بر کد و پلاس پوشیده د بله خگشتر ششت. ⑦ اوخته پادشاه د نینوا یگ فرمان صادر کده گُفت: ”پادشاه و کته کلونای شی اینی رقم امر مونه: هیچ انسان و حیوان، د شمول گله و رمه، چیزی ره د دان خو نزنه؛ نه نان بخوره و نه او وچی کنه. ⑧ انسانها و حیوانا باید پلاس بپوشه و د پیش خدا سخت عذر-و-زاری کنه. پگ مردم راهای بد خو و ظلمی ره که از دست ازوا سر میزنه ایله بدیه. ⑨ کی میدنه، شاید خدا از قار خو پس تاو بخوره و از شدت خشم خو تاه بییه تاکه مو نابود نشنی.“

⑩ وختی خدا اعمال ازوا ره دید که اونا راهای بد خو ره ایله کده، خدا از قار خو پس تاو خورد و بلای ره که گفته بود د سر ازوا میره، او ره د سر ازوا نورد.

قار یونس و لطف خداوند

① مگم ای کار کلو بد یونس آمد و او سخت قار شد. ② اوخته او د پیش خداوند دعا کده گُفت: ”ای خداوند، آیا امی چیز ره وختیکه ما

هنوز دَ مُلک خُو بُوډم، نَگفتُم؟ امزی خاطر بُود که ما دَ شُرُوع سُون تَرشیش
دُوتا کډم، چُون مِيدَنِسْتُم که تُو خُدای پُر فَيض و رَجِيم آستی، دیر قار مُوشی و
پُر از رَحمت-و-مُحَبَت آستی و از رِی کدُون بلا-و-مُصِیبت دِست مِیکشی. ③
و آلی آی خُداوند، جان مَره بَگیر، چُون بَلدِه مه مَرگ از زندگی کده بَتر
آسته. ④ ” اوخته خُداوند دَزُو گُفت: ”آیا بَلدِه تُو خُوب آسته که قار شُنی؟“

⑤ اوخته یونس از شار بُرو رفته دَ یگ جای دَ شرقِ شار شِشت و بَلدِه خُو
یگ چَپری جور کده دَ تَی سایه شی شِشت تا بِنگره که دَ سِر شار چی مِیبه.

⑥ دَمزُو غَیت خُداوند-خُدا یگ کاډُو ره سوزدِجی کد تا جُلنگای شی دَ
بَله چَپری یونس بُر شُنه و دَ سر شی سایه کُنه و اُو ره از ناراحتی شی آسوده
کُنه. پس یونس بخاطرِ امزُو گیاه کَلو خوش شُد. ⑦ مگم روزِ دِیگه شی دَ
وختِ روز واز شُدو خُدا یگ کِرم ره رِی کد که کِرم بیخِ امزُو گیاه ره زَد و اُو
خُشک شُد. ⑧ وختیکه آفتو بُر شُد خُدا یگ تَفَت باد ره از طرفِ شرقِ رِی
کد و آفتو دَ سِر یونس زَد، دَ اندازِه که اُو بیحال شُد و دَ مُردون خُو راضی شُد
گُفت: ”بَلدِه مه مَرگ از زندگی کده بَتر آسته.“

⑨ اوخته خُدا دَ یونس گُفت: ”آیا بَلدِه تُو خُوب آسته که از خاطرِ خُشک

شُدونِ یگ گیاه قار شُنی؟ “یونس گُفت: “أرے، باید تا حدِ مرگ قار شُنم.”

⑩ خُداوند گُفت: “دِل تُو بَلدِه گیاهی سوخت که نه د بَلِه شی زَحمت کشیده بُودی و نه اُو ره کاله کده بُودی؛ اُو د یگ شاو پَیدا شُد و د یگ شاو از بَین رفت. ⑪ پس آیا دِل ازمه بَلدِه نینوا، بَلدِه امزُو شارِ کُتِه نَسوزه که دَز شی کَلوتر از یگ صد و بیست هزار نفر و جُود دَره که دِستِ چَپ و راست خُو ره فرق نَمیتنه و حیوانای کَلو ام د اُونجی آسته؟”